

LIETUVOS POLITINIŲ KALINIŲ IR TREMTINIŲ SAJUNGOS SAVAITRAŠTIS

Eina nuo 1988 m. spalio 28 d.

2000m. kovo 16 d.

Nr. 11 (393)

Kovo 19-ąjį balsuosime už sąrašą Nr. 19

Kun. Robertas Grigas

Visa, ką turime - Dievo dovana

Toks tikinčiojo žmogaus požiūris. Mes patys niekuo dėti, kad gimėme, kad kvėpuojame oru ir mums šviečia saulė. Ar panašieji dėl laisvės: piliečio ir tautos laisvės - Dievo dovana?

Neįprastai lengvas mums buvo šios Nepriklausomybės sugrįžimas, ypač, kai palyginti nukreipiami žvilgsnį į Kaukazą. Mes tik padainavome mitinguose, pastovėjome Baltijos kely, sudėjome kelias dešimtis nekaltų aukų. Tik

kelias dešimtis. Ar jau vieniškai sumokėjome laisvės kainą?

Kuo labiau giliniesi į mūsų išsivadavimo stebuklą, tuo labiau jis atrodo nepelnyta dovana (gal todėl ekonomikos ir dvasios nepritekliai taip greit sukelia nusivylimą ir praveria mūsų lūpas netgi burnojimams prieš Nepriklausomybę...). Nors visos tikrosios vertybės mums teikiamos Dievo malonės dėka,

(keliamas į 2 psl.)

Parsivežėme Šventojo Tėvo palaiminimą

Kovo 1-4d. maldininkai iš visos Lietuvos vyko į Romą, kur buvo rengiamos Jubiliejinių Lietuvos dienos. Kelionės organizavo Lietuvos bažnyčių parapijų kunigai. Vienoje jų dalyvavo ir "Tremtinio" darbuotoja Audronė Kaminskienė. Ji

dalijasi kelionės įspūdžiais.

- Tie, kas ši pavasarį Romoje lankesi nebe pirmą kartą, įspūdžių gal kiek mažiau "pasisémė", o Jūs šioje salyje būsite pirmą kartą?

- Kol kas Romoje viešeti neteko, tad suprantamas mano jaudulys ir informacijos

"priėmimo laukas". Juolab kad keliauome autobusu, kuris maldininkus vežė per Lenkiją, Austriją. Vienoje turėjome galimybę pabūti 8 valandas, tad aplankėme nemažai šio miesto įzymių vietų.

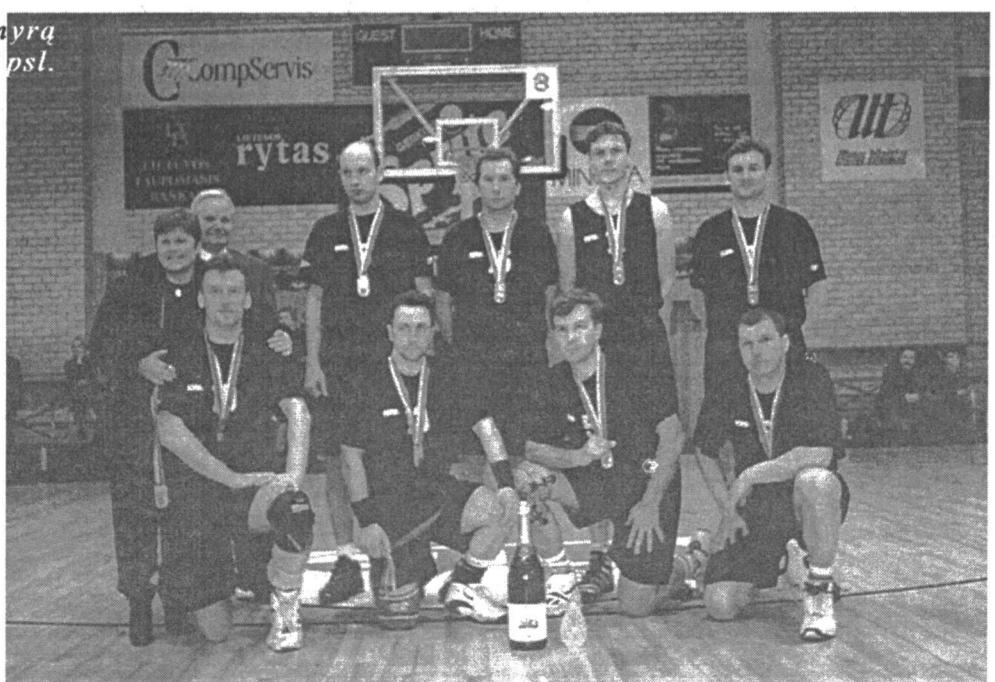
(keliamas į 2 psl.)

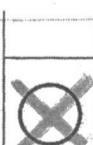
Lietuvos piligrimai Paulius VI audiencijų salėje su Šventuoju Tėvu

Mūsų krepšininkai - vėl prizininkai

Apie turnyrą skaitykite 2 psl.

BIULELETENIO UŽPILDYMO PAVYZDYS

19 LIETUVOS POLITINIŲ KALINIŲ
IR TREMTINIŲ SAJUNGA

1. Jonas Petraitis
2. Petras Jonaitis
3. Petronėlė Jonaitytė
4. Jonė Petraitytė
5. Onė Patronienė

ŠIUOS LANGELIUS
UŽPILDYKITE BŪTINAI!

I šiuos langelius aiškiai išrašykite
trijų kandidatų iš to sarašo, už
kurį balsavote, numerius

1 2 3

Visa, ką turime - Dievo dovana

(atkelta iš 1 psl.)

bet žmogaus pastangos arba sukuria sąlygas toms gėrio dovanoms išsiskleisti, arba tam trukdo. Yra nuomonė, ir, ko gero, turime pagrindo jai pritarti, kad sąlygos Nepriklausomybės stebuklui įvykti buvo sukurtos gerokai anksčiau - 1944-1954-aisiais, partizanų rezistencijos ir vėlesnės moralinės dvasinės kovos metais. Kad imperijai silpstant atsirado žmonių, kurie jungesi į laisvęs Sajūdį, kad dar buvo nepamiršusių egzistencinę lietuviui Vyčio, Trispalvės ir Kudirkos giesmės prasmę. Esame skolungi savo tėvams ir seneliams, už Kristų ir Lietuvą éjusiems mirti, bet neišsiadėjusiems taurių idealų. Jų tuometinis pralaimėjimas, o tiksliau - tai, kas Sibiro lageriuose, disidentų teismuose atrodė kaip galutinis sutriuškinimas, tapo mūsų pergale 1988-1991 metais. Argi čia ne kryžiaus parodokso - Nukryžiuotojo pergalės pasikartojimas mūsų tautos istorijos kelyje? Ne-

kaltas kraujas, taurus pasiaukojimas nesusigérė į žemę be pėdsako, kaip to norėjo ar nai-viai tikėjosi tironai.

Karta po kartos šis kraujas daigino ir saugojo tautinę sąmonę, kad ir kaip nuodijamą nesuskaičiuojamą priespaudos formą. Jo dėka Nepriklausomybė ir po 50 nelaisvės metų buvo didžiausia daugelio lietuvių svajonė. Ir kai tik užtvankos betone pajutome pirmuosius įtrūkimus, tautinio atgimimo nemunai prasiveržė nesulaikoma jėga. Tačiau tai buvo mymse "užkoduota", dar tuomet mūsų dvasiai įduota, jog dauguma tautiečių ryžosi visko netekti, kad galėtų pasilikti ne-subjaurotą savo sąžinę.

Gali būti, kad iš mūsų tokio ryžto netolimoje ateityje vėl bus pareikalauta... Gali tekti kartoti kryžiaus paradoxą - mirti, kad gyventume, pralaimėti, kad laimėtų tauresnė ateities Lietuva. Niekuomet nepralaimi tie, kurie gyvenimo vertybų ginti stoja su teisios sąžinės skydu ir riteriška ištikimybe.

Mūsų krepšininkai - vėl prizininkai

(atkelta iš 1 psl.)

Kovo 11-12 dienomis atkurtos nepriklausomybės 10-mečio šventės proga Vilniuje, Š. Marčiulionio sporto komplekse, vyko visų politinių partijų kasmetinis krepšinio turnyras, kurio organizatoriai - Centro sąjunga. Siemetinis turnyras - jau šeštasis.

Kaip visada, labai sėkmingai šiose varžybose mūsų Sajungai atstovavo krepšinio komanda. Nugalėjė ketveriose rungtynėse iš eilės, pateko į finalą, kur žaidė su konseruatoriais. Tai buvo aukšto lygio rungtynės. Po įtemptos ir gražios kovos rezultatu 52:43 nugalėjo TS(LK) krepšininkai. Mūsų krepšininkai užėmė garbingą antrą vietą, iškovojo sidabro medalius ir prizą.

Reikia pažymėti, kad mūsų sajungos nariai ir remėjai niekada nebijojo sunkumų. Konservatorai padirko lengvesnį kelią - pa-

sikvietė į komandą olimpienius čempionus R. Kurtinaitį, S. Jovaišą, trenerį M. Paulauską. Tad didžiulė žaidynė patirtis leido tapti turnyro nugalėtojais. Mes juos sveikiname.

Mūsų Sajungos krepšinio komanda jau trejus metus yra šių turnyrų nugalėtoja. Pagal turnyro nuostatus, visam laikui gražuolė taurė puikuojasi LPKTS tarybos pirmininko A. Lukšos darbo kabinete.

Turnyrų reitingų lentelėje mūsų krepšinio komandos žaidėjai tvirtai užima pirmąją vietą, nes yra trijų turnyrų nugalėtojai.

Lietuvos nepriklausomybės dešimtmečio atkūrimo proga surengtas turnyras praėjo labai šventiškai. Esame dėkingi Š. Marčiulioniui už suteiktas geras sąlygas turnyrų metu. Atsisveikinome iki kitų metų turnyro.

Vytautas TAMOŠAITIS
komandos vadovas

Dėkojame

Lietuvių klubo (JAV) nariams K. Kodačiui, S. Paulaičiui, V. Joksui, B. Papeliučkai ir kitiemis (pavardės aukų lape neiskaitomos), Vasario 16-osios proga aukojusiems "Tremtinui", nuoširdžiai dėkoja

Redakcija

Parsivežėme Šventojo Tėvo palaiminimą

(atkelta iš 1 psl.)

- Kaip pasitiko Amžinasis Miestas?

- Ispūdingai. Atvykę į Romą, pirmiausia dalyvavome šv. Mišiose, kurios vyko Švč. Marijos Didžiojoje bazilikoje. Jubiliejinių dienų Romoje metu daugelyje bažnyčių šv. Mišias laikė Lietuvos kunigai.

- Kuri iš dienų, praleistų Italijoje, labiausiai įsimintina?

- Paskutinė, kai Šv. Petro bazilikoje vyko iškilmingos ir išpūdingos šv. Mišios. Jas kanceliabravo JE arkivyskupas Sigitas Tamkevičius. Tai buvo labai didingos ir iškilmingos valandos, nes kitaip ir negali būti iškilioje Šv. Petro bazilikoje - čia palaidoti apaštalo Petro palaikai. Arkivyskupas S. Tamkevičius pasveikino gausiai susirinkusius tau-

tiečius ir pakvietė pasimelsti už Katalikų Bažnyčią, už Šventają Tėvą ir Lietuvą.

- Žinia, visi laukėte susitikimo su Šventuoju Tėvu?

- Taip. Iš bazilikos Vatika-

no apsauga maldininkus palydėjo iki Pauliaus VI audiencijų salės. Popiežius vėlavavo kelias minutes. Jėges Jo Šventenybė į salę, pasisveikino itališkai (salėje buvo piligrimų iš Šiaurės Italijos), po to į mus prabilo lietuviškai. Popiežius prisiminė kelionę į Lietuvą 1993m. rugpjūčių, o baigdamas kalbą, pasakė: "Gailestingumas ir atleidimas, meilė mažiems ir vargšams, dosni ir kilniaiširdė

bendruomenės "Tikėjimas iš šviesa".

- Ar turėjote laiko apžiūrėti Romos, kitų Italijos miestų ižymybes?

- Lankėmės Veneciją (čia vyko spalvingas karnevalas, kurį italai labai vertinė ir jam tinkamai pasiruošia). Apsilankėme Koliziejuje Venecijos Šv. Morkaus aikštėje, Panteone. Supratome, kad Romos didybė į grožis išliko iki šių dienų.

Roma. Šv. Angelo pilis

- Ar norėtumėte dar kartą sugržtis į Romą?

- Labai norėčiau. Nes traukos centras, į kurį iš vis pasaulio veržiasi ne tik piligrimai...

Dėmesio! Teisingai užpildykime rinkimų biuletenį!

(atkelta iš 1 psl.)

Todėl perspėjame, jog norint, kad Jūsų balsas būtų pilnavertis, išreiškiantis Jūsų valią matyti Savivaldybės taryboje ne tik Jums patinkančią politinę partiją, bet ir Jums patinkančius žmones iš šios partijos sąrašo, būtina:

1) perbraukiant kryželiu pažymeti Jūsų pasirinktos partijos numerį (LPKTS - Nr. 19);

2) biuletenio apačioje esančiuose langeliuose išrašyti Jums patinkančių kandidatų eilės numerius.

Jeigu sutinkate su Jūsų pasirinktos partijos (sajungos) sudarytu ir jos konferencijoje patvirtintu sąrašu, reitingavimo langeliuose būtina išrašyti skaičius

1 2 3

Rinkėjai, geriausio savo partijos sąrašo sudarymas, užpildant reitingavimo langelius - tai Jūsų teisė ir pareiga.

LPKTS Rinkimų štabas

Patikslinimas

Šilutės rajono rinkimų apygardoje Nr. 47 TS(LK) ir LPKTS koalicijos "Šilutės kraštas" sąraše Nr. 50 reitinguokite:

Nr. 3 Ipolitas Vasiliauskis

Nr. 6 Stasys Timinskas

Nr. 9 Birutė Kleinaitė

Nr. 14 Roza Šikšnienė

Nr. 26 Valentina Jasaitienė

Nr. 27 Petras Budvytis

Nr. 28 Regina Siutilaitė

Nr. 29 Leonardas Deikus

Aukokime Prisikėlimo šventovės atstatymui

Dar 1999m. "Tremtinyje" paskelbėme apie LPKTS Kauno skyriaus iniciatyvą rinkti lėšas Prisikėlimo Šventovės ir Lietuvos kankinių koplyčios joje atstatymui. Džiugina tai, kad ši prasminga mūsų iniciatyvą parėmė ir kiti LPKTS skyriaus Panėvėžio, Radviliškio, Jonavos ir kt. Raudonojo maro pailestieji, netgi patys vargingiai sieji, mielai aukoja pagal išgailes, dažnas tik simbolinių, bet labai brangų litų. Nuo Šv. Kalėdų surinkome 4000 Lt, kuri bus pervesti į Prisikėlimo Šventovės atstatymo fondą. Šio fondo steigimo aktą Kauno miestas savivaldybės taryba pasirašyko kovo 16d. iškilmingam posėdyje Kauno rotušėje.

Prisikėlimo Šventovė - tai nė tik Kauno, tai visos Lietuvos laisvės simbolis, stovintis jė centre, ant aukščiausiojo Žaliojo kalno.

Stanislovas SAJAUSKAS
Kauno miesto tarybos narys

2000m.
kovo 16 d.

TREMTINYS

Nr. 11
(393)

3

Gerbiami Pakruojo rajono tremtiniai, politiniai kaliniai ir rezistentai

Kviečiame balsuoti už Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Pakruojo skyriaus narius **Zitą Gasiūnienę** ir **Petrą Sidarą**, kurie yra Krikščionių demokratų sąraše. Sąrašo Nr. 24.

Zita Gasiūnienė yra gimusi 1944m. Telšių rajono Mediškių kaime. Nuo 1997m. LPKTS Pakruojo sk. tarybos pirmininkė. 1951m. kartu su šeima buvo išvežta į Irkutsko sr. Bratsko raj. Tėvas Juozas Geštautas - politinis kalintas.

Zita Gasiūnienė yra baigusi Lietuvos žemės ūkio akademiją, specialybė buhalterė-ekonomistė. Pakruojo rajone dirba nuo 1964 metų. Trisdešimt trejus metus dirbo kolūkio, po to žemės ūkio bendrovės vyr. buhaltere. 1997m. išrinkta rajono mene, dirbo Šiaulių apskrities Pakruojo rajono žemės ūkio skyriaus vedėjo patarėja. Nuo 1998m. spalio mėn. dirba LT Banko Pakruojo skyriaus valdytoja.

Petras Sidaras yra gimęs 1943m. Joniškio rajono Šilmikių kaime. 1948m. su šeima ištremtas į Buriatijos ASSR Chorino rajoną.

Petras Sidaras yra baigęs Lietuvos veterinarijos akademiją, dirba veterinarijos gydytoju. Yra aktyvus visuomenininkas. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, visų rinkimų metu buvo Linksmučių rinkimų komisijos pirminkas. Ir tiesiogines, ir visuomenines pareigas atlieka labai stropiai. Gyvena Jovarų kaime Pakruojo raj. Sidarų sodyba yra pavyzdingiausia visame kaime.

LPKTS Pakruojo skyriaus nariai - kandidatai į rajono tarybos narius yra darbštūs ir dori žmonės. O be dėros ir tikslumo nebus klestinti Lietuvos.

Balsuodami už juos ir už sąrašą Nr. 24, neapsiriksste.

LPKTS Pakruojo skyriaus taryba

Lenkija mini valstybės jubilieju

Prezidentas Valdas Adamkus sekadienį viešėjo Gniezne, kur drauge su šešių Vidurio Europos šalių vadovais buvo pakviestas paminėti krikščionybės tūkstantmetį.

Ceremonijoje dalyvavo Lenkijos prezidentas Aleksandras Kvasnievskis, Vokietijos prezidentas Johanesas Rau, Slovakijos - Rudolfas Šusteris, Vengrijos - Arpadas Gioncas, Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, popiežiaus atstovas kardinolas Angelo Sodano. Neatvyko Ukrainos prezidentas Leonidas Kučma dėl įvykusių tragedijos anglies kasyklose ir Čekijos - Vaclavas Havelas dėl pablogėjusios sveikatos.

Arteja Stalino laikai

Jau nuo naujojo Čečėnijos karo pradžios negausūs likę Rusijos demokratai prognozavo, kad laikinas prezidentas V.Putinas įves žiniasklaidos cenzūrą. Pirmieji apie tai prabilo komunistai Rusijos Valstybės Dūmoje. Jie pareikalavo uždrausti demonstruoti visais televizijos kanalais

Skelbimas

Kovo 18d. Utenoje įvyks paskutiniojo Lietuvos partizano Antano Kraujelio žūties 35-ųjų metinių minėjimas.

11.30 val. dedamos gėlės prie paminklo žūties vietoje (Utenos r. Paškių k.).

13.00 val. - Šv. Mišios Utenos bažnyčioje.

15.00 val. - minėjimas Utenos kultūros namuose.

Kviečiame dalyvauti.

Vakarų šalių kino filmus bei reklamą.

O praėjusį antradienį Rusijos vyriausybė paskelbė nutarimą, draudžiantį visoms žiniasklaidos priemonėms skelbti interviu su Čečėnijos vadovais ir karo vadais. Pažeidusiemis šį nutarimą bus taikomas įstatymas dėl atsakomybės bendradarbiaujant su teroristais - nuo 5 iki 10 metų kalėjimo.

Būgštaujama, kad šis nutarimas pirmiausia bus taikomas "Laisvės" radio stotiai, ir gali būti uždarytas šios stoties biuras Maskvoje. Tuos būgštavimus akivaizdžiai patvirtina vyriausybės reikalavimas "Laisvės" radijui pateikti visų savo laidų, pradedant vasario 15d., įrašus. Tai gali reikšti tik pretekstą uždaryti "Laisvės" radio stotį Rusijoje - vienintelę pateikiančią teisingą informaciją apie neregėtus rusų kariauninos žiaurumus Cečėnijoje.

Iškilmingas posėdis

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dešimtmetis paminėtas iškilmingame Seimo posėdyje, kuriame dalyvavo valstybės vadovai, Nepriklausomybės atkūrimo Akto signatarai, bažnyčių hierarchai, diplomatinė misijų atstovai, daug kviestų svečių. Posėdyje kalbėjo Prezidentas Valdas Adamkus, Ministras Pirmininkas Andrius Kubilius, Akto signatarai Rimvydas Valatka ir Algirdas Kumža. Susirinkusieji atsistodami pagerbė partizano, Vytauto apygardos vado Broniaus Zabulio žodį, kuriame laisvės kovotojas nevengė

griežtai įvertinti Algirdo Brazauską nepagarbų Lietuvos partizanų vertinimą. Emocionaliai kalbėjo partizanų ryšininkė Ona Trakimienė, pogrinėdinės spaustuvės organizatorius Vytautas Andziulis. Turiningą kalbą pasakė Seimo Pirmininkas prof. Vytautas Landsbergis, įvertinęs realią grėsmę iš Rytų, apibūdinęs dešimtmečio pasiekimus ir trūkumus.

Nepriklausomybės aikštėje buvo iškeltos Lietuvos vėliavos, karaliomenės daliniai žygiavo Gedimino prospektu iki Katedros, kur buvo aukojamos šv. Mišios.

Balsas už dešimt litu

Vilniaus Šeškinės policijos nuovados inspektorius R. Nemecis patvirtino sostinėje pasklidusias kalbas, kad Šeškinės dešimtojo pašto skyriuje Liberalų sąjungos agitatorės mokėjo iš visų pakampių surinktiems asociaciems asmenims ir kitiems valatėlėms po dešimt litų, kad jie paštu balsuotų už R. Pakso partiją. Šią informaciją patvirtino ir to pašto viršininkė. Vyriausioji rinkimų komisija įpareigojo Vilniaus apygardos rinkimų komisiją išsiaiškinti, ar buvo kokių nors panašių incidentų ir kituose paštų skyriuose.

Liberalų sąjungos spaudos atstovas J. Čekuolis griežtai paneigė kalbas, kad liberalai supirkinėja balsus. Pasak J. Čekuolio, jeigu ir buvo tokiai dalykų, kai už balsą paštu sumokėta po dešimt litų, tai yra tik aiški provokacija, siekiant sukompromituoti R. Pakso vaduvausiam partiją. Tačiau ką ten bekomprimituoti, jeigu įvairūs pabėgliai ir perėjūnai pereina po lakūno sparnu.

J. Čekuolis sakė, kad Liberalų sąjungos rinkimų kampanija yra "labai korektiška" ir korektiškiaisiai iš visų rinkimuose dalyvaujančių 28 partijų.

O Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas Z. Vaigauskas teigė, jog per kiekvienus rinkimus pasirodo informacijos apie rinkėjų balsų supirkinėjimą, tačiau tokią informaciją labai sunku patikrinti... Žodžiu, įklimpės vežimas lieka ten, kur įklimpė.

Šaunūs kandidatai

Vyriausioji rinkimų komisija ir jos pirmininkas skėčioja rankomis - atseit negali paskelbti kandidatų į savivaldybių tarybas kriminalinės praeities. Tai jau viškas marazmas. Net sovietinės okupacijos dešimtmečiais žagintojas, vagis ir plėšikas ir buvo atitinkamai traktuojamas. Aišku, skiriant kur kas mažesnes bausmes negu disidentams.

Keičiausia, kad Centro sąjunga, kuriuo vienu pirmųjų smuikų groja "LTSR" ypatingai svarbių bylų tardytojas E. Bičkauskas, net paskelbė specialų pareiškimą, jog kai kurių kandidatų į savivaldybių tarybas kriminalinė praeitis ir jų teistumas, buvęs iki 1990m. kovo 11-osios, téra šantažas... Tokių dalykų netgi profesionalūs komunistų propagandistai nedrįsdavo skelbti.

Paaiškėjo labai įdomių ir pikantiškų faktų. Dauguma klaipėdiečių tiesiog nustėro, pamatę Respublikonų partijos sąraše pirmuoju numeriu besipuokiantį tūlą V. Zaborskį. Jis pakankamai gerai žinomas klaipėdiškiams, nes jau per praėjusią kadenciją buvo uostamiesčio tarybos nariu. V. Zaborskis, kandidatuojantis į Klaipėdos savivaldybę, paskutinį kartą kalėjimo kameros išvengė todėl, kad teismo buvo pripažintas nepakaltinamas ir kelis kartus gydési Klaipėdos psichiatrinėje ligoninėje. Tačiau visų įdomiausia tai, kad kartu su dabartiniu Klaipėdos meru, balotiravosi į miesto merus. Kaip skelbiama (ne tik nepriklausomoje žiniasklaidoje), bičiulis V. Zaborskis bandė savo laimę ne vienoje partijoje. Iš pradžių buvo demokratų, vėliau jaunalietuvių partijos narys, o dabar tapo K. Petraičio "respublikonu". Įdomu, ką veikia Teisingumo ministerija?

Keistosios laidos nebebus

Balandžių Lietuvos televizija nebetransliuos tiesioginės laidos "Spudos klubas". Kaip pranešė privati televizijos laidų rengimo bendrovė "Baltijos telenaujienos" (BTN), penktadienį ji gavo laikinojo Lietuvos radio ir televizijos generalinio direktoriaus Vaidoto Žuko raštą dėl laidos nutraukimo.

BTN pranešime spaudai teigama, kad "ši laikinojo LRT vadovo žingsnį inspiravo kovo 8d. "Spudos klubo" laida, skirta LR Nepriklausomybės dešimtmečiui".

"Spudos klubo" vedėjas Audrius Siaurusevičius sakė, kad "laidos nutraukimo motyvuose jokios politikos néra". "Aš norėjau dirbti savarankiškai, apie tai dar prieš Naujuosius metus pranešiau "Baltijos telenaujienoms", - sakė A. Siaurusevičius. Pasak jo, balandžio mėnesį turėtų būti pradėta nauja pokalbių laida.

Paskutinė "Spudos klubo" laida, kurią BTN rengė nuo 1998m., Lietuvos televizijos eteryje bus parodyta balandžio 12d.

Dar visi prisimena, kaip komunistinė Kinijos valdžia šimtus kartų siuntė Jungtinėms Valstijoms "paskutiniuosius perspėjimus". Niekas i tai nekreipdavo jokio dėmesio. Tačiau dabar padėtis iš esmės pasikeitė. Paskutiniai Jungtinės Tautų Tarptautinių palyginimų programos organizacijos (UNICP) duomenys rodo, jog didžiausi pasaulio valstybių ūkiai yra tokie (mlrd. JAV dolerių): 1. JAV - 8511, 2. Kinija - 4420, 3. Japonija - 2903, 4. Vokietija - 1813...

Daugeliui buvo netikėta, kad komunistinės Kinijos bėdrasis vidaus produktas užėmė antrą vietą pasaulyje, toli pralenkės Japonija, Vokietija ir kitas ekonomiškai stiprius valstybes. 1978m. prasidėjęs perėjimas nuo komunistų liaupsintos planinės ekonomikos prie orientuotos į laisvą rinką, davė vaisių. Raudonoji Kinija užtvindė visą pasaulį pigiausias tekstilės gaminius, avalyne, žaislus, sporto prekėmis ir kt. Kinija eksportuoja labai daug elektrotechnikos gaminių, mašinų. Aišku, pagal technologijų, technikos lygi Kinija smarkiai atsilieka nuo JAV, Japonijos ir kitų išsi-vyčiusių Vakarų valstybių, tačiau, skaičiuojant bendrajį

Pekinas

Mosuoja vėzdu

vidaus produktą, anot vieno Londono laikraščio, milijonas marškinelių nusveria 10 JAV "fondą".

Kitas netikėtumas UNICP pranešime - Rusija. Savo ekonomikos spazmą ji nustumta į 14 vietą. Tai reiškia, kad Ru-

Meksikos, Brazilijos, netgi Indonezijos.

Pajutusi savo ekonominę galią, Kinija vis dažniau imasi visoms komunistinėms šalims būdingos agresyvios politikos. Pekino valdžia paskelbė ultimatumą Taiva-

Taiwano gynybos ministerijos pareigūnas pareiškia apie šalies pasirūpymą atremti Pekino agresiją

sijos bėdrasis vidaus produktas net du tris kartus mažesnis nei Vakarų Europos valstybių ir mažesnis nei

nui, nedviprasmiškai pagrūsinusi karine invazija, jeigu Taivanas atsisakys tartis dėl "susivienijimo". Paskutiniai-

jame komunistinės Kinijos pareiškime be užuolankų skelbiama, kad Pekinas imsis karinės jėgos, jeigu Taivanas toliau "vilkins derybas" dėl susivienijimo. Pekinas siūlo, kad Taivanas prisijungtų prie Kinijos Honkongo sąlygomis: "viena valdžia - dvi sistemos". Tuo siekiama paveikti rezultatus Taivano prezidento rinkimuose, kurių įvyks kovo 18d. Kinija stengiasi, kad kandidatai į Taivano prezidento postą sutiktu su Pekino deklaruojamu "susivienijimu". Tačiau visi kandidatai kategoriskai atmetė ir pasmerkė komunistinės Kinijos ultimatumą.

Naujasis Kinijos ultimatas Taivanui sukėlė didelį nerimą Vašingtone. Baltujų rūmų atstovas Dž. Lokartas griežtai perspėjo Kiniją ne-naudoti smurto prieš Taiwaną. Pasak Dž. Lokarto, vienintelis teisingas kelias - taikaus dialogo kelias. Atrodo, kad JAV administracija su didžiausiu susirūpinimu žiūri į bet kokius komunistinės Kinijos grasinimus Taiwanui. Beje, atsakydamas į klausimą, kaip Jungtinės

Valstijos elgtusi, jei Kinija imtusi įgyvendinti savo pakeltą ultimatumą, Dž. L. kartas priminė JAV reagavimą į 1996 metais vykusį Kinijos kariuomenės manevrus Pietų Kinijos jūroje. Tuomet JAV pasiuntė į regioną savo lėktuvnešius ir kai laivus. Visai nesvarbu, kai Vašingtonas pripažista Pekino režimą kaip vienintelį Kinijos atstovą, tačiau glaudžios ryšiai su Taiwanu yra vien pagrindinių JAV politikos dalis.

Savo ruožtu Taivano virausybė pareiškė, kai neišsigas Pekino grūmojin ir pabrėžė, jog šalies gyros pajėgos sugebės atrėgti galimą Pekino karinį puolimą. Tuo tarpu Kinijos oficialūs pareiškimai darosi agresyvesni. Nerimą keičiantys ryšiai su komunistine Šiaurės Korėja. Pasibimos pastangos atgaivi Stalino laikais buvusią Maskvos - Pekino ašį. Neseniai Iorioje viešėjęs Rusijos vicepremierius M. Kasjanovas, nė nomina, V. Putini laimėjus prezidento rinkimus, taps Esiųs premjeru. Netgi Rusijos spauda pripažista, kai M. Kasjanovas su Kinijos dovais daugiausia dėme skyrė karinio bendradarbiavimo klausimams. O tai labai pavojinga.

Vytautas OPULSKIS

Kijevas

Ukrainos prezidento ryžtas

bent kiek stabilizuoti padėtį. Po rinkimų prezidentas L. Kučma parodė, kad jis rimai imasi reformų ir neketina daugiau nuolaidžiauti komunistams. Dargi pasigirdo kalbos apie galimą komunistų partijos, kaip apie antivalstybinės organizacijos, uždraudimą. Tokie pasiūlymai sukėlė didelį pritarimą Vakarų Ukrainoje ir nepaprastą komunistų įtūžį šalies rytiniose rajonuose. Prezidentas pasinaudojo rinkėjų pasitikėjimu ir ēmėsi ryžtingų veiksmų. Visų pirma, dide-

liam komunistų siaubui, paskelbė dekretą, pagaliau leidžiantį valstiečiams turėti privačios žemės. Komunistai parlamente sukėlė neregėtą triukšmą, tačiau nieko padaryti negalėjo. Maža to, L. Kučma pasiraše dokumentą dėl radikalios administracinių reformos. Dešiniųjų balsais parlamentas paskyrė naują premjerą Viktorą Juščenką, Ukrainoje ir Vakaruose vertinamą kaip ryžtingą ir nuoseklų reformų šalininką. Sutikdamas tapti premjeru, buvęs Nacionalinio Ukrainos banko vadovas V. Juščenka pateikė vieną sąlygą: vyriausybė nepasieks jokių rezultatų, jeigu nedirbs sutartinai su parlamentu. Ta sąlyga, nepaisant aršaus komunistų pasipriešinimo, buvo priimta.

Štai tada ir įvyko Ukrainos parlamento skilimas, pramintas nauja "aksomine revoliucija". Vienuolikos dešiniųjų partijų deputatus dauguma, nebegalėdami pakęsti nuolatinės komunistų destrukcijos, paliko parlamento rūmus ir ēmė posėdžiauti Ukrainos rūmuose. Ten vasario pradžioje ir buvo priimti svarbiausi nutrimai, pavadinti istoriniais

nos parlamento skilimas, pramintas nauja "aksomine revoliucija". Vienuolikos dešiniųjų partijų deputatus dauguma, nebegalėdami pakęsti nuolatinės komunistų destrukcijos, paliko parlamento rūmus ir ēmė posėdžiauti Ukrainos rūmuose. Ten vasario pradžioje ir buvo priimti svarbiausi nutrimai, pavadinti istoriniais

Išrinkta naujoji Ukrainos Aukščiausiosios Rados vadovybė, visų komitetų pirmininkai. Ukrainos parlamento pirmininku tapo žinomas demokratas Ivanas Pliuščius, o komunistai neteko visų postų komitetuose. Po keleto dienų, nepaisant to, kad komunistų deputatai jėga bandė neleisti dešiniųjų ir centristų į parlamento rūmus, keikėsi ir triukšmavo kaip

vežikai, netgi kėlė muštinės dešinioji dauguma, padėta policijos, sugrižo posėdžių salę. Komunistai bando priešintis, kreipėsi į Konstitucinį teisėsaugos dešinieji "uzurpavus" valdžią parlamente. Tačiau net komunistų šalininkai Uraloje netiki, kad buvusių ką nors peštų. Kaip rašė Ukrainos publicistas Vikto Tolokinas, komunista nebéra ko tikėtis dovanų iš teisėjų, nei iš likimo.

Širomis dienomis grupės patriotiškai nusiteikusios į Maskvą buvo užėmę Ukrainos komunistų centro komiteto rūmus Kijevo centre. Protuojai pareikalavo nediant uždrausti komunistų partiją ir Ukrainos ištotti NVS. Komunistai bėmė kaltino prezidentą L. Kučmą, kad Komunistų būstinė užpildytų su prezidento žinia. Pastebėti ir vėl suaktyvėjusi antiukinės Maskvos propagandos ir tradiciniai gąsdinės užsuktis naftos kanelė.

Kommunistai šтурmuoja Ukrainos parlamentą

Užjaučiame

Nuoširdžiai užjaučiame LPKTS tarybos narę
Ireną GRIGALIŪNIENĘ
dėl mylimo tėvelio mirties.

LPKTS taryba ir valdyba
LPKTS Šiaulių skyriaus taryba

2000m.
kovo 16 d.

TREMTINYS

Nr. 11
(393)

5

Prieš 12 metų Šiaulių gelezinkelininkų klube buvo įsteigtas "Tremtinio" klubas. Iniciatorius - pedagogas disidentas K. Alminas. Laikinai klubui vadovauti su-tiko P. Sarnačinskaitė. Raginti ar nurodyti, ką buvę politiniai kaliniai, tremtiniai turėtų veikti, nereikėjo. Sv. Jurgio bažnyčios šventoriuje buvo pastatyta šiauliečio skulptoriaus Z. Vaišvilos medžio skulptūra "Kenčianti Motina", Kryžių kalne atsirado dar vienas kryžius - šiauliečių, pirmoji paroda "Kančia ir viltis" buvo su-rengta Šiauliouose. Vėliau atsirado tremtinių choras, įkurtas dramos būrelis, pervežti tremtyje mirusiuji pa-laikai, gelezinkelio rampoje atsirado tremties atmini-mo lenta; čia kasmet vyksta Gedulo ir vilties dienos minėjimai. Šiaulių skyrius turi savo biblioteką su daugiau nei puse tūkst. egz. leidinių tremties, partizani-nio karo tema, įvairių dokumentų iš okupacijos laiko-tarpio. Šv. Petro ir Povilo bažnyčios šventoriuje yra aukuras, kurio akmenys surinkti iš tų vietovių, kur buvo nužudyti partizanai. Iškilo kryžiai, memorialinės lentos, išleista nemažai tremtinių knygų. Kasmet birželio 14-ąją žilagalviai vyrai ir moterys, vaikaičiai vedini, renkasi prie tų kryžių, memorialinių lentų ir visi kartu prisimena dienas, kurias iškentėjo. Jie, politiniai kaliniai ir tremtiniai, aktyviai dalyvauja miesto visuomeniniame politiniame gyvenime, nes turi ką pasakyti jaunajai kartai.

V. Jokubauskienė

Knyga - mūsų motina, sesuo, mylimoji

Esame knygos vaikai, užaugę šu ja, pro jos langus ir šiandien į pasaulį žvelgiame, siekdami suarteti, pažinti, pamilti... Šių dienų pasaulis dažnai nustelbia tylų, intymų knygos kalbėjimą, kad kasdieniu rūpesčiu užimtos žmogaus rankos dažnai jau nebepajėgia atversti naujojos lapo. Tačiau knyga kantri. Ji laukia.

Dabar jau aišku, negali apsieiti neištarės pačios balausios frazės apie knygą - tai reiškia kalbėti apie žmogų. Apie mus. Apie mūsų tėvynę. Tai reiškia, kalbėti apie viską. Kitas reikalas, ko tas mūsų kalbėjimas vertas, kiek tame telpa žemės ir dangaus, Dievo ir velnio. Tai yra - žmogaus. Vadinas, bibliotekos ir knygos jose (žinoma, ir mūsų rankose) yra žmogaus istorinės, socialinės, buitiškosios pažinties saugyklos.

Mūsų biblioteka pradėjo veikti nuo 1993m. Fonde - 579 knygų. Visos jos - tremties tema. Sunku apie tai kalbėti. Žmogus yra jautrus tam, kas išgyventa, tam, ką patyrė. Visa tai jis stengesi sudėti į knygą, nes reiškiniai, kurie vyko Lietuvoje pokario metais, vienaip skamba gyvų liudininkų ausyse, kitaip tų, kurie šios atminties saugotojai, dar kitaip supras tie, kurie dar tik gimsta.

Daugėja ir, norėtusi tikėti, daugės tremties ir genocido vykdytojų paliktų aktų publikacijų. Yra kelios dešimtys aktyvių skaitojo. Labai malonu iš jų išgirsti įspūdžius apie perskaitytą knygą, kai papasakoja, jog toje knygoje buvo parašyta apie jo tremties vietą ar jam pažįstamus žmones.

Biblioteka stengiasi įsigyti visas naujai išleistas knygas tremties tematika. Todėl drąsiai galiu pasakyti, kad turime ir tokią knygą, kurią kitose bibliotekose nėra. Žinynai apie Lietuvos genocidą, periodiniai leidiniai - "Tremtinys", "Lietuvos aidas", "Šiaulių naujienos", "Valstiečių laikraštis", "XXI amžius" - taip pat puikuojasi mūsų lentynose.

LPKTS Šiaulių skyrius nuoširdžiai dėkoja ponams Janinai ir Vincui Dovydaičiams, gyvenantiems JAV, nes jie suteikia galimybę skaityti "Lietuvos balsą".

Knyga - motina, sesuo, mylimoji. Ji Šiauliouose sau-goma, gerbiama ir visada laukiama.

LPKTS Šiaulių skyrius

Emilia Tolkienė

Nuo mažų prie reikšmingų darbu

Lyg srauni upė prabėgo vie-nuolika metų nuo tos dienos, kai įsikūrė LPKTS Šiaulių skyrius. Kokia maža tada buvo entuziastų grupelė - 15 žmonių - ir koks gausus skyrius šian-

nai, rezistentai, tremtiniai, tad jie turi ką papasakoti jaunajai kartai.

Paskelbus konkursą "Lietu-vos laisvės kovų ir kančių istorija", kai kurių moksleivių

Moksleiviai Užpelkų miške

dien (3000 narių). Pradžioje mūsų veikla buvo "kukli", darbai nedideli. Norėjome suburti gržusius iš Sibiro, padrašinti juos, padėti. Kad kiekvienas tremtinys ar politinis kalnys savo tėvynėje jaustusi ramesnis, saugesnis, kad turėtų į ką atsiremti. Dabar mes ištisies esame tvirtesni ir darbų apimtys didesnės.

Praeiusiais metais bendra-vome su miesto mokyklų moksleiviais. Dar gyvi partiza-

rašiniai maloniai nustebino. Jie surinkę daug informacijos apie tą sunkų tautai metą. Medžiaga tinkamai išdėstyta, gražiai apiforminta, faktai neišskraipyti. Konkursą padėjo parengti Šiaulių apskrities socialinių rei-kalų ir švietimo departamentas bei LPKTS Šiaulių skyrius.

Neabejoju, kad moksleiviams tinkamai parašyti konkursui skirtus rašinius padėjo ekskursijos partizanų kovų ke-liai. Vaikai pamatė tas vietas,

ninkas Č. Dirkė pasirūpino, kad "Laiko" kino teatre nepilnamečiams būtų demonstruojami dokumentiniai filmai apie mažųjų nusikaltėlių gyvenimą vaikų kolonijoje. Nuolatinis dėmesys ir bendravimas su ne-pilnamečiais - tai tik viena sudėti-nių LPKTS Šiaulių skyriaus veiklos dalis. Veiklius skyriaus žmo-nes įvairiuose veiklos baruose sutinki vos ne kasdien. Už tai jiems norisi tarti ačiū.

Vladas Ravka

Ištrūkę iš meškos glėbio...

Kai skubina laikas, sunku sustoti, tačiau retkarčiais reikia žvilgtelėti į praeitį, tarsi norėtu-me iš ten pasisemti stiprybės, kad nepasiklystume šiandienos erzelynėje. Dabar girdime tik žmonių pakeiksnojimus (jie skirti valdžiai), matome su-rengtus piketus, kurie per-sunkti žmonių nepasitenkini-mu esama padėtimi.

Lietuvai atgavus nepriklauso-mybę, mūsų savanoriai alka-ni ir basi, turėdami tik vieną kitą ginklą gynė savo žemę. Gyvenimas tada buvo kur kas blogesnis nei šiandien. Ir tada buvo siūloma "laimė" Rytų glėbyje, bet tauta nepaklausė, apgynė savo nepriklausomybę. Tai patvirtino 1926m. perversmas, sunaikinės raudo-nosios hidros kėslus.

Neilgai džiaugėmės pradėtu kurti nauju, savarankišku gyvenimu. Galingų monstrų apsuти, vėl ilgiems metams patekome į vergovę. Tik sausio 13-ąją tauta išlaužė tos piktos karalystės vartus. Šiandien kai kurie veikėjai stengiasi į žmonių sąmonę brukti juodas mintis, daro viską, kad bent iš dalies būtų sugrąžinti so-cializmo rojaus laikai. Jų lo-zungai: tik su Rytais galime būti saugūs ir ekonomiškai stiprūs. Ir kaip keista, kad vis dar atsiranda naivuolių, kurie tuo tiki.

Ant Tėvynės aukuro sudėta ne tik Sausio 13-osioms auka, bet ir šimtų tūkstančių kritusių partizanų, ištremtuju ir žuvusių auka. Nors gyvenimas sunkus, negandos mus stengiasi

palaužti, tačiau neiškeiskime šventų dalykų ir nepaminkime doros ir sąžinės.

"Vienadienės politinės žvaigždės (o gal peteliškės) su-dega laiko ir užmarštis ugnyje... Šiandieninių politikų, ka-ralių ateityje neliks né kvapo, lyg nebuves absurdas" (žurnalistė A. Žemaitytė). TV laidoje V. Landsbergis sakė dirbsiąs, kiek galésiąs, kad nepatektume į meškos glėbij. O piniguočiai apie tai mažiausiai galvoja.

Tik vienybėje, atsižadėjė puikybės, pykčio, neapykan-tos nustumsimė nuo savo kelio priešus ir eisime prasmingu ke-liu. Artėjant rinkimams, kiek-vienas pagalvokime: už ką bal-suosime. Rinkime ne "pažadu-kus", o asmenybes.

Seminaras rajono istorijos mokytojams

Marijampolės Tauro apygardos partizanų ir tremties muziejuje įvyko seminaras rajono istorijos mokytojams. Aptartos tautos kovų ir kančių temos dėstymo mokyklose problemos.

Muziejaus vedėja A. Vilutienė pabrėžė patriotinio auklėjimo ugdymo mokyklos svarbą, papasakojo apie muziejaus įkūrimą, jo veiklą, pokario kovotojų pasiaukojimą ginant Lietuvos laisvę, prisiminė savo nueitą politinės kalinės kelią.

Muziejaus darbuotojas istorikas J. Gustaitis panagrinėjo įvairias problemas, susijusias su minėtos temos dėstymu mokykloje, priminė įvairias istorines koncepcijas, analizavo skirtingus požiūrius i pokario metų įvykius, palygino mūsų neprilygsto at-

kaklumo ir trukmės pasipriešinimą sovietinei okupacijai su Prancūzijos, kitų Europos šalių pasipriešinimu naciams.

Muziejaus darbuotojai atsakė į klausimus, mokytojai pažiūrėjo įtaigų režisierius A. Digimo dokumentinį filmą "Dvi okupacijos 1940-1944m. Ginkluotas pasipriešinimas 1944-1953m."

Su rajono Švietimo skyriaus atstove A. Volungevičiene aptartas rajono mokyklų įvairių klasių istorijos pamokų, skirtų pasipriešinimo temai, vedimo muziejuje grafikas.

Kiekvienam mokytojui muziejaus darbuotojai padovanojo po knygą "1941-1952 metų Lietuvos tremtiniai" (Vilnius, 1993).

Algimantas LELEŠIUS

Vasario 16-osios minėjimas Kruonyje

Su džiaugsmo ašaromis akyse stebėjau šį renginį. Kaip miela, kad mūsų tėvynėje yra tokiai kūrybingū, geraširdžių žmonių, su didele meile surengusių šį Vasario 16-osios minėjimą ir deramai pagerbusių partizanų žuvimo vietą.

Šv. Mišias mažoje šaltoje bažnytėlėje aukojo du kunigai, bet mes su tokia meile ir nuoširdumu visi meldėmės, kad ir nesušalome, nors šv. Mišios baigėsi jau sutemus. Tada visi ėjome į netoli esantį mišką. Jėesus į mišką, nebuvome tamsu, nes iš abiejų kelio pusiu degė žvakutės ir aukštai liepsnojantys laužai. Aplinkui tuos laužus jaunimas dainavo senas, gražias, partizaniškas dainas. Širdį apémė toks jausmas, kad tarytum girdėjome už tėvynę žuvusiu balsą: "Mes čia, mes gyvi, mes su jumis..." Aikštėlėje išvydome didelį medinių, gėlėse ir žvakučių šviesoje

paskendusį kryžių. Kai pakėliau į viršu akis, atrodė, kad tas kryžius leidosi žemyn, į mus. O aplinkui - žalios lieknos pušys, prie kurių - mažesni, Balti kryžiai. Tuoj pagalvojau: "Ši miško aikštėlė aplaista jūsų, broleliai, krauju. Tai čia jūs savo jaunystę atidavėte už tėvynės laisvę. Manau, kad būsite per amžius už tai gerbiamai..."

Vėliau vyko minėjimas. Klausėmės partizaniškų dainų, eilių. Smagu, kad buvo daug jaunimo - mokinų, skautų, kareivių. Skautai ragino jaunimą savo darbais pakeisti senelius. Paskui Krašto apsaugos viceministras E. Simanaitis su kareiviais vaišino labai gardžia kareiviška koše ir arbata.

Esu be galio dėkinga šio nuostabaus minėjimo rengėjams. Tepadeda Jiems Dievas.

Buvusi partizanė Salomėja UŽUPIENĖ- Rūta

Prievartinė taika - ne susitaikymas

Lietuva penkiasdešimt metų kentėjo okupantų priespaudą, tauta - pažeminimą, terorą, genocidą. Ir savieji prisiaikėliai talkino svetimiesiems. Atėjūnai išėjo, o jų pakalikai liko. Išgąsčiui praėjus, atkuto, spalvą užsimaskavo ir plėšraus demagogu įgyta patirtimi puolési čiulpti išvargintą kraštą, mulkinti melo apkvalintą visuomenę. Kolaborantas, pardavės Tėvynę, plėšęs, žudęs, trėmęs artimą, vėl siekia išskirtinumo, hegemonių. Stropiai jiems talkina "nekylystančios" partijos išauklėti žiniasklaidos darbininkai: neva diskusinių pramoginių laidų pavidalu skverbiiasi į paprastos visuomenės ir jaunosios kartos smegenis. Prezidentas žino, mums okupantų bendradarbiams dosnai dalija garbingiausius Valsybės žymenis, tuo paniekindamas šventosios kovos už laisvę atminimą,

žuvusių už gimtinę tauriujų sūnų kilniausių auką. Mīslingai tapusio sovietiniu profesoriumi A. Sakalo "broliškosios" lygybės išvedžiojimai patvirtina prieš dešimtmecius pasireiškusias jaunėlio ydas. Dvasiškai sveiką visuomenės dalį alkio metai, patirti pažeminimai, nuožmi dvasinė bei fizinė prievarta, smurtas įgalino suprasti ir vertinti žmogiškias verbybes, laisvę, téviškės kainą.

Kviečiame apsidairyti, kas aplink Jus. Juk skausmo žaizdos dar teberaujuoja. Su pagarbia padėka pritiame rašytojui Kazui Sajai, suvoksiu, teisingai įvertinusiam į grąžinusiam aukštą apdovanojimą, gautą iš tų pačių Prezidento rankų. Sveikiname patriotę kovotoją Nijolę Sadūnaitę už ryžtą ir drąsą ginant tėvynainių garbę bei orumą.

Pasirašo 99 marijampoliečiai

Laukiant Šventų Velykų

Pirmą gavėnios sekmadienio pietę į Karininkų ramovės didžiąją salę rinkosi pagyvenę ir jauni. Jie atėjo į tradicinį renginį "Tremtinio gavėnija". Salė pilnut pilnutėlė. Renginio vedėja Onutė Valevičienė pasveikino susirinkusius ir suteikė žodį kunigui Viktorui Brusokui.

laukiamė ju, bet prieš tai turime atliki savo pilietinę pareigą Lietuvai - kovo 19d. - rinkimai į savivaldybių tarybas. Kauno politiniai kaliniai ir tremtiniai, suvienyti į bendrą sąrašą, pasiryžę nelikti nuošaly nuo Kauno valdžios formavimo, stengsis pagal savo sązinę, vadovaudamiesi

Kauno J.Gruodžio konservatorijos studentų spektaklio momentas

Kauno Juozo Gruodžio konservatorijos studentai suvaidino spektaklį "Lietuvai". Ir atgimé Lietuvos istorija - nuo Nepriklausomybės paskelbimo 1918m. iki šių dienų. Ramus gyvenimas Lietuvos kaime, baisioji lemtis okupacijos metais, tremtis, partizanų kova ir ilgesys toli nuo Tėvynės, kai kankino vienintelis klausimas - "Ar grįžime?" Sugrįžome. Tik ne visi... Todėl ir braukė praziulę tremtiniai ašarą, nors ir kaip anais laikais tvirti savo tikėjimu, tėvynės meile. Atlilikėjus ir jų vadovus Rimą Vaitkevičių ir Danguolę Vaitkutę apdovanojome gėlėmis, šiltais plojimais. Kai į sceną suėjo LPKTS Kauno skyriaus Tautinio meno ansamblis, nuskambėjo ansamblis vadovo Prano Jurkonio harmonizuotos dainos "Vienlangėj grytelėj" ir "Sapnuoja žemę Laisvę".

Jaučiame artėjančias Šv. Velykas,

krikščioniška morale, siekti teisingumo pergalės visose gyvenimo srityse. Apie nesitaikystymą su asmeninės naudos siekimu kalbėjo Kauno miesto tarybos narys Stanislovas Sajauskas, Auksutė Skokauskienė ir Sigitas Kazimieras Grigaitis.

Skamba dainos "Kur Tėvynė, kur Motulė" (muz. L.Abariaus, žodžiai Rubšytės-Uksienės) ir "Dievo dovana" (muz. A.Paulavičius, žodžiai B.Brazdžionio).

Ar visi šiandien galėtume paaukoti gyvybę už tėvynės laisvę? Salėje buvusiems ji buvo brangesnė už gyvenimą, ir tarsi priesaika nuskambėjo V.Kudirkos "Tautinė giesmė" ir Maiironio malda "Marija, Marija".

Brangieji, saulėto pavasario, sveikatos ir džiaugsmo, laukiant Šv. Velykų.

LPKTS Kauno sk. pirmininkė Valerija PAPROCKIENĖ

Kovo 11-osios dešimtmetis

Garliavoje vidurdienį Šv. Trejybės bažnyčioje vyko šv. Mišios, kurias aukojo kun. Petras Kražauskas, pasakė šviesų pamokslą. Bažnyčios choras (vad. Jolita Rutkauskaitė) giedėjo lietuvių kompozitorų giesmes, vargonavo Asta Sederavičiutė. Prieš altorių išsirikiavusios LKDP, LPKTS ir Tėvynės sajungos vėliavos ženklinio tautinę šventę. Skambėjo visų giedamas tautos himnas.

Toliau šventės minėjimas persikelė į kultūros rūmus (Jonučiuose), kur su Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 10-mečiu visus gausiai susirinkusius pasveikino Garliavos seniūnas Leonas Stasevičius. Jis ir vado-

vavo minėjimui. Pranešimą skaitė J. Lukšos gimnazijos direktorius V. Vitkauskas, išryškinės šio krašto žmonių svarbų įnašą į Nepriklausomybės atkūrimą. Kalbėjo, sveikino Kauno raj. savivaldybės seniūnijų pirmininkas V. Vasiliauskas, LPKTS Garliavos skyriaus pirmininkas M. Babonas.

Visus nudžiugino graži meninė minėjimo dalis. Koncertavo mokyklos "Dainų dainelės" dainorėliai, deklamatorės, jaunimo ansambliai, kanklininkės, solistai, choras. Visi jie iš širdies dainavo, grojo Lietuvai! O seniūnas minėjimo pabaigoje buvo apdovanotas duonos kepalu.

Jonas KIRLYS

2000m.
kovo 16 d.

TREMTINYS

Nr. 11
(393)

7

Ratai girgždėdami rieda pirmyn

Dar 1988 metais kilo minis iškurti Panevėžyje politinių kalinių, tremtinių bei Lietuvos laisvės kovų dalyvių muziejų. Tik ką buvo susikūręs "Tremtinio" klubas (vėliau, 1989m., pavadinėtas Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sajunga). Patalpą mums susteikė tuometinis Šv. Trejybės bažnyčios klebonas kun. R.

netelpa į mažytį kambarėlį, jau keletą metų prašome su teikti mums patalpas Panėvėžio kraštotoyros muziejuje. Keletą kartų kreipėmės į Gintarą Sileikį - tuometinį muziejaus direktorių (dabar Seimo narys). I mūsų prašymą visaip atskalbinėta. Vėlesnis direktorius Arūnas Astramskas irgi neigiamai at-

vyksta Lietuvos pokario partizanų pasipriešinimo istorijos pamokos. Jau sudarytas ilgas sąrašas norinčių čia apsilankyti. Labai gaila, kad ši paroda veiks tik iki balandžio 20d.

Jau sukaupta apie 800 partizanų, 2000 buvusių kalinių bei tremtinių nuotraukų, įvairių kitų eksponatų.

Deja, Panėvėžio miesto

bertas Pukenis. Kada buvo suremontuotas vyskupo Kazimiero Paltaroko kurijos pastatas, čia įsikūrė klebonija, buvo suteiktos patalpos mūsų skyriaus raštinei ir iškurtas vyskupo K. Paltaroko muziejus ir Lietuvos laisvės kovų (rezistentų) muziejus. Jis palengva pildėsi, ir šiuo metu Jame eksponuojama 600 partizanų nuotraukų, tremtinių bei kalinių eksponatų. Per Sausio bei Maskvos puočio įvykius buvome muziejaus eksponeatus išvežę į kaimą ir paslėpę. Vėliau viską grąžinome į savo vietas.

Kadangi visi eksponatai

sakydavo. Ši reikalą iš mirties taško išjudino Panėvėžio miesto meras Vitas Matuzas.

Tiesa, patalpą gavome laikinai, jeigu surasime lėšą. Ačiū Amerikos Partizanų šalpos fondui ir Lietuvos laisvės kovos sajūdžio tarybai, skyruosiems muziejui lėšą.

Ir štai 1999m. gruodžio 23d. atidaryta Laisvės kovų dalyvių, kalinių ir tremtinių laikinoji paroda. Neišpildė kai kurių biurokratų prognozės, kad muziejaus niekas nelankys. Nuo vasario pirmos dienos muzieju su mokytojais aplankė 48 mokinį grupės; muziejaus patalpose

vadovybė niekaip neįstengia surasti muziejui tinkamų patalpų. Keista, kad, sakysim, Marijampolės, Alytaus ir daugelio kitų miestų vadovai paskyrė šiam tikslui patalpas, finansavimą, o Panėvėžys to padaryti niekaip negali. Gal nenori?

Vis dėlto ratai, nors girgždėdami, rieda į priekį, į istorinės tiesos deramą gerbimą.

Už nuoširdų darbą noriu padėkoti muziejaus darbuotojui Donatui Pilkauskui.

Antanas SIMENAS
Nuotr. Parodos atidarymo momentas

ATSILIEPKITE

Prašau atsiliepti Vorkutos lageryje Nr. 27 1950-1955m. su manimi kartu kentėjusį **Petą SAVICKĄ** ir Vaclovą MIKŠI. Laukiu atsiliepiant "Tremtinyje" arba šiuo adresu: **Leonas MILIŪŠIS, Griškabūdžio g. 28-1, Šakiai; tel. (8-247) 51048.**

Mano dėdė **Adolfas BIELIŪNAS**, g. 1888m., gyveno Dubingiuose, Molėtų raj., dirbo miškininku.

1941 06 14d. bolševikų areštuotas, atsidūrė Rešiotų lageryje (Krasnojarsko kr.), kur per tardymą 1942 02 14d. mirė.

Gal yra žmonių, kartu buvusių su A. Bieliūnu ar apie jį ką nors girdėjusių. Prašyčiau pranešti **Antanui RUBIKUI, Taikos g. 20-2, Vilnius.**

Prašome atsiliepti kalėjusių su **Kaziu PILIPAVICIUMI**. Suimtas 1945m., kalėjo Kauno kalėjime. Po 2 metų išvežtas į Irkutsko sritį. 1955m. gauta žinia, kad mirė.

Prašytume rašyti dukrai **VASILIAUSKIENEI, Miško g. 19-14, Kaunas**; arba paskambinti tel. (8-27) 220062.

Kvestionuojamasis teismo sprendimas

Redakcija gavo Seimo nario A. Stasiškio raštą (2000 03 03, Nr. 6) gen. prokurorui K. Pėdnyčiai:

"Lietuvos televizijos laidoje "Spaudos klubas" 2000m. vasario 3d. Seimo narys Aloyzas Sakalas pareiškė:

"Jeigu Jūs paminėjote jau Kazimierą Prunskienę, tai galėtum visiškai atsakingai pasakyti: ją teismas pripažino, kad ji dirbo KGB pagal sulastotą dokumentą. Yra žinomas ir klastotojas, ir

užsakovas..."

Toks viešas pareiškimas populiaros TV laidos metu apie platų visuomeninį ir politinį atgarsį turintį reiškinį negali likti neištirastas ir be atsakymo.

Prašau patikrinti p. A. Sakalo pareiškimo pagrįstumą ir spręsti klausimą, ar yra pagrindas iškelti baudžiamają bylą dėl dokumentų klastojimo ir teismo apgaudinėjimo.

Būsiu dėkingas, jeigu apie Jūsų išvadas ir sprendimus pranešite".

Vyr. redaktorius
Romualdas Jurelionis

Mūsų adresas: Laisvės al. 39, 3000 Kaunas, tel. 323204

SL 289

Spausdino AB "Aušros" spaustuvė, Vytauto pr. 25, Kaunas. Ofsetinė spauda 2 sp. lankai. Tiražas 5850. Užs. Nr. 2387

Rankraščiai negražinami. Autorius nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

lit. red.: **Danutė Bartulienė**
korekt.: **Audronė Kaminikiškienė**
tech. red.: **Vesta Milerienė**

Kaina
1 Lt